

Mestbeleid 2014 begint nu

Kees van Ham
DLV Intensief Advies BV
06 – 26 54 80 10
k.van.ham@dlv.nl

Mestbeleid 2014

Programma:

- Nieuwe beleid
- Productie Nederland
- Gebruiksnormen fosfaat en stikstof
- Verwerkingsplicht
- Voerspoor
 - Varkenshouderij
 - Rundveehouderij
- Dierrechten
- Kunstmestvervangers
- Verwerkingsvormen
- Conclusies

Aanleiding & doel

- Aanleiding
 - Nederland overschrijdt het fosfaatproductieplafond al meerdere jaren
- De milieukwaliteit voldoet nog niet aan de gestelde eisen
- Doel; evenwicht in de mestmarkt
- Afschaffen dierrechten c.q. voorkomen nieuwe dierrechten

Nieuwe beleid

Drie sporen

1. Achteraf afzet / verwerkingsplicht regelen.
2. Voerspoor
3. Inzet kunstmestvervangers

Inzet 5^e Actieprogramma

- Differentiëren gebruiksnormen
- Evenwichtsbemesting
- Meer ruimte voor bewerkte (staldieren)mest
- Vervallen dierrechten

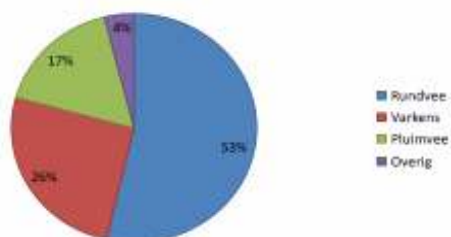

Cijfers

- Theoretische plaatsingsruimte P_2O_5 in Nederland 2013
 - (P2O5 toestand grond neutraal)
 - 900.000 ha grasland x 95 = 85,5 mln
 - 900.000 ha bouwland x 65 = 58,5 mln
 - Totaal = **144 mln**
- Praktisch i.v.m. acceptatiegraad (uitgangspunt beleid)
 - 900.000 ha grasland x 80 = 72 mln
 - 900.000 ha bouwland x 60 = 54 mln
 - Totaal = **126 mln**
- Productie op dit moment ca 179 mln
 - Overschot ruim 50 mln, normen 2015 (en verder)

Verdeling mestproductie

Fosfaatgebruiksnorm 2014/'17

	3 ^{de}	4 ^{de} actieprogramma					5 ^{de}
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015-'17
Fosfaat gebruiksnorm grasland							
PAL > 50 (hoog)	100	90	90	85	85	85	80
PAL 27-50 (voldoende)	100	95	95	95	95	95	90
PAL < 27 (laag)	100	100	100	100	100	100	100
Fosfaat gebruiksnorm bouwland							
Pw > 55 (hoog)	85	75	70	65	55	55	50
Pw 36-55 (voldoende)	85	80	75	70	65	65	60
Pw < 36 (laag)	85	85	85	85	85	80	75

Stikstofgebruiksnorm 2014 en 2015

2014

Zand- en lössgebieden nederland

- Verhoging wettelijke werkingscoëfficiënt varkensdrijfmest van 70 naar 80%

2015

Verlaging stikstof-totaal gebruiksnormen

- uitspoelingsgevoelige akker- en tuinbouwgewassen (incl. maïs) met 20% in zuidelijk zand- en lössgebied
- vb: maïs
2013: 140 kg N
2015: - 20% 112 kg N

Wc % varkensdrijfmest 80% naar 85% in zuidelijk zand-en lössgebied.

Rundveehouderij

Rundveehouderij

- Voorgenomen maatregelen vijfde actie programma aangenomen door 2e kamer:
- Excretiefactoren 100% inrekenen, i.p.v. 95% - marge die nu gebruikelijk is.

Voorbeeld: 80 mk, 50 stuks jv, 50 ha zand met derogatie, geen BEX

Nu afvoeren: 258 kg fosfaat, 160 m3 mest
Straks: 468 kg fosfaat, 293 m3 mest

Rundveehouderij

- Hogere productie graasdieren vanaf 2014
 - Ongeveer 4,5 mln kg fosfaat
- Lagere gebruiksnormen vanaf 2015
 - Ongeveer 9,0 mln kg fosfaat
- Resultaat:
 - Mestoverschot stijgt
 - Hoeveelheid te verwerken mest gaat omhoog
 - Acceptatiegraad akkerbouw zal dalen

Voerspoor

Doel

- Fosfaatproductie verlagen
 - Minder productie betekent minder plaatsingsruimte nodig
 - 20 miljoen kilo fosfaat
- Sectoren
 - Melkveehouderij: fosfaatverlaging in mengvoer
 - Vrijwillig: 10% minder fosfaat in het rantsoen
 - Varkenshouderij: verplichting
 - Pluimveehouderij: geen extra actie

Varkenshouderij

- Verordening vastgesteld door Productschap Diervoeder
 - Convenant Veevoersector: verlaging P-gehalte in voer
- Verplichte minimale fosfaatefficiëntie 2013/2014
 - Zeugen, opfokzeugen en biggen 37%
 - Vleesvarkens 41%
- Ieder bedrijf moet hieraan voldoen
 - Op bedrijfsniveau (BRS-nummer?)
 - Sanctie bij niet voldoen, bedrag onbekend
 - Controle, vermoedelijk bij IKB-controle

Varkenshouderij

Fosfaatefficiëntiegetal

- Fosfaatvastlegging in dieren / fosfaatgebruik uit voer

Gegevens uit stalbalans

- Fosfaatvastlegging in dieren:
 - Beginvoorraad + aanvoer - afvoer - eindvoorraad
- Fosfaatgebruik voer:
 - Beginvoorraad + aanvoer (- afvoer) - eindvoorraad

Varkenshouderij

Voorbeeld

Stalbalans (3.000 vleesvarkens)

kg fosfaat

- Uitgangspunten:
(begin- en eindvoorraden gelijk)
- Fosfaatvastlegging: 9.900
 - Aanvoer dieren 2.850
 - Afvoer dieren 12.750
- Fosfaatgebruik: 22.500
 - Aanvoer voer 22.500
- Fosfaatefficiëntiegetal: $9.900 / 22.500 \times 100\% = 44\%$
- Overschot: $22.500 - 9.900 = 12.600$, te verwerken: afh v regio en jaar

Regio \ jr	2014	2015
Overig	630	1.260
Oost	1.890	3.780
Zuid	3.780	6.300

Verwerkingsplicht

Plaatsingsruimte; welke grond telt mee?

- Gec opgave betreffende jaar

Hoe wordt overschot bepaald?

- Aanvoer (prod dieren) – plaatsingsruimte – afvoer (gec voor voorraadverschillen) (voor de mestwetgeving)

Deel overschot verwerken

- Is er wel op tijd verwerkingscapaciteit?
 - 2014 lijkt er voldoende te zijn, 2015 niet

Komen er uitzonderingen?

- Klein overschot, tot 100 kg P2O5
- Boer-boer transport / regio, afzet 100% binnen 20 km
 - 75% van de mest op eigen grond plaatsen
- Grenspercelen: 20 km duisland, 25 km België
- Biologische bedrijven, reeds verplichte afzet bij akkerbouw
- Bedrijven die vrijwel alleen stromest produceren

Contracten

- Eén op één contracten?
- Via een tussenpersoon?
- Leveringsplicht?

Verwerkingsplicht

- Verplicht percentage van mestoverschot verwerken
 - Uiterlijk 31 dec. van betreffende jaar vastleggen
 - Afzet buiten de Nederlandse landbouw
 - Welk percentage en wanneer?

Regio	2014	2015
Oost:	15%	30%
Zuid:	30%	50%
Overig	5%	10%

- Regio's worden vooralsnog gelijk aan gebieden van de dierrechten

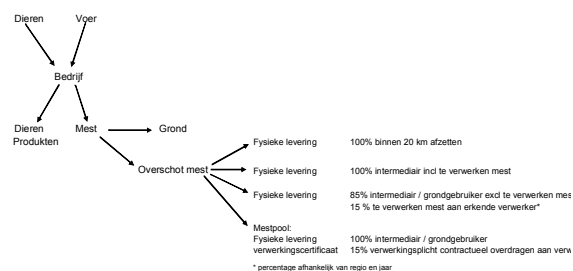
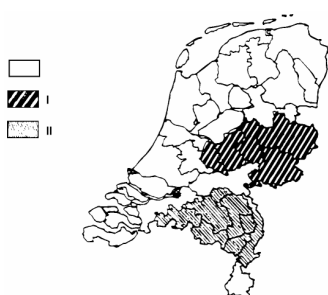
- Werkwijze:

- Bepalen overschot
- Berekenen verplicht aandeel te verwerken KG P2O5 op basis van het vastgesteld %

Verwerkingsplicht

Overzicht gebieden

Overeenkomsten

- VDM met opmerkingscode 61
 - Rechtstreeks afvoer van veehouder naar verwerker.
- 3 Partijenovereenkomst
 - Veehouder- mestBEwerker- mestVERwerker
- VVO (vervangende verwerkingsovereenkomst)
 - Veehouder - veehouder

Verwerkingspool

categorie	te verwerken kg fosfaat	vast	variabel per kg fosfaat
1	100-500	€ 250,00	€ 4,00
2	500-1000	€ 250,00	€ 3,00
3	1000-2000	€ 250,00	€ 2,50
4	>2000	€ 250,00	€ 2,00

* prijzen zijn exclusief BTW

* DLV verzorgt administratie rondom contracten en betalingen

* prijzen zijn standaard 250,- plus een bedrag per kg te verwerken fosfaat

Overeenkomsten en betalingen lopen via DLV en derde geldenrekening. Tevens controleert DLV dat de verwerking en export daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Hierdoor zekerheid van uitvoering van de overeenkomst.

Kunstmestvervangers

- Inzet om mineralenconcentraten als kunstmestvervanger in te zetten op bouwland
 - Mogelijk in toekomst ook op grasland
 - Hierdoor verminderingen van druk op dierlijke mestmarkt
- Nog zeker geen gelopen race
 - Werkingscoëfficiënt
 - Acceptatie, sector, wetgever (NL en EU), kunstmesthandel
- Spuiwater valt hier niet onder, spuiwater = kunstmest!

Conclusies

- Mestverwerking: afzet buiten de landbouw
- Verplichte mestverwerking is de enige manier om mestverwerking serieus van de grond te krijgen
- Export mest en mineralenconcentraat onzekere factoren
- Verhoging kostprijs ?!

Vragen?

Rekenvoorbeeld

- Melkveehouder voert jaarlijks 1.500 m3 mest af
- $1500 \text{ m3 mest} \times 1,6 \text{ P2O5} = 2.400 \text{ kg P2O5}$
- Regio zuid = 30% mestverwerking
- $2.400 \text{ kg P2O5} \times 30\% = 720 \text{ kg P2O5 verwerken}$
- 450 m3 mest

Rekenvoorbeeld

Huidige mestafzet:

$1.500 \text{ m3} \times € 10,- = € 15.000,-$ per jaar

Kosten mestafzet per 2014:

$1.500 \text{ m3} \times € 10,- = € 15.000,-$ per jaar

+

Kosten Mestverwerkingspool € 2.410,-

=

Totaal € 17.410,- / 1.500 m3 = € 11,60 per m3

